

Hagestein, Register van resoluties, ordonnanties, testamenten, attestaties, doodschouwingen, kerkelijke akten enz., 1690-1757

RHC Zuidoost Utrecht, toegangsnr. 64, inv.nr. 158

bewerkt door F.W. van Toor, november 2023.

Deze regesten zijn mede gebaseerd op de transcriptie door W. Kemperman, mei 2021.

fol 1-2, 15 juni 1690	<p>Maijchjen Paulus Kuijken, wonende aan de Hagensteijnsen Dijk, legateert aan</p> <ul style="list-style-type: none">– de vijf nagelaten kinderen van Dirk Paulus Kuijken haar broer zaliger te weten Cornelis, Jan, Cornelia, Catrina, en Maaijchje Dirks Kuijken ieder een som van vijftig gulden;– haar broer Gerrit Paulus Kuijken een derde deel, en aan Cornelia en Maria Herman van Helsdingen, dochters van Annichjen Paulus Kuijken haar zuster zaliger tweederde deel van een obligatie van drie honderd gulden; <p>Universele erfgenamen zijn Paulus en Arien Dirks Kuijken, eveneens kinderen van de genoemde Dirk Paulus Kuijken, haar broer zaliger.</p> <p>Getekend binnen de veste van Hagestein ten huize van Gilis Hendriks de Weert gerechtsbode, in de gerechtskamer. Gerard Bouritius, representerend drossard, Bastiaan Janssen Rietvelt, Geerlof Hendriks Roijen, Jan Peters Verhoef, Tonis Gielen van Wijk, Jacob Gerrits van Rossum, Cornelis Willemse Dunharn, en Cornelis van Maurik schepenen.</p>
fol 2vs, 7 maart 1695	<p>De schepenen van Hagestein verklaren op verzoek van secretaris Vligerius, dat aan de procureur Laeckens de sleutel in bewaring gegeven van de kast in de kamer van het huis van de bode van Hagestein die de secretarie raakt. Herman Laakens is geautoriseerde secretaris in de zaak tussen de drossard van Hagestein en Vligerius. De schepenen verklaren verder dat te Hagestein een uitzetting heeft plaatsgevonden (van personele lasten) waarbij Vligerius absent was. Schepenen Bastiaan Jansen Rietvelt, Adriaan Jansen Vink, Claas Jans Tucker.</p>
fol 3,3vs, 1 maart 1697	<p>Vele personen komen met vrouw en kinderen in Hagestein wonen zonder attestatie van hun vorige woonplaats. Daaruit is alleen maar narigheid voor de inwoners van Hagestein te verwachten.</p> <p>Met eenparigheid van stemmen wordt besloten om de gerechtsbode aan de eigenaars van de huizen waar dergelijke personen zich hebben gevestigd te laten meedelen dat bij overlijden of ander ongemak de lasten die daaruit voortkomen voor rekening van de eigenaars komen.</p> <p>Drossard, schepenen, absent Adriaan van Mander.</p>
fol 3,3vs, 4 1 maart 1697	<p>Ten overstaan van Ysaacq van Mander, drossard, schepenen en gerechtslieden van Hagestein, met absentie van Adriaan van Mander, heeft Adriaan Kersbergen, schutter van het gemene land van Hagestein de eed afgenomen. Hij krijgt de voordelen die aan de functie zijn verbonden en heeft zich te houden aan de ordonnanties van de Staten van Utrecht, en de instructie die hem ter hand zal worden gesteld. Secretaris C.A. Kloekhof.</p>
fol 3vs,4 1 maart 1697	<p>Inventaris van getuigenissen ingewonnen tegen en ten laste van Jan Dirksen Pater, in de wandeling genaamt Jan Jollen en gezonden aan kamer van Justitie te Vianen.</p> <p>A Herman Gijsen, genomen 27 december 1696</p> <p>B Herman Petersen Verhoeff, genomen 14 maj 1697</p> <p>C Cornelis Verweij, genomen 1 april 1697</p> <p>D Crijn Teunissen Werkhoven, genomen utsupra</p> <p>E Cornelis van der Walle, genomen utsupra</p> <p>F Teunis Aartsen, genomen utsupra</p> <p>G Teunis Arien Geerlofsen Groenendijk, genomen 6 april 1697</p> <p>H Arno Lockhorst, genomen 7 april 1697</p>

	J Paulus Dirksen Kuijken, genomen 22 april 1697 K Geurt ALbersen Peperkamp, genomen 26 april 1697 L Cornelis Gosensen Vereem, genomen utsupra.
fol 4,4vs 5 22 april 1697	Dirk Dirkse Dunnen benoemt tot zijn enige erfgenaam zijn nicht Maria Cornelis den Dunnen, weduwe van Arien Keijser, en bij haar overlijden haar kinderen. Gepasseerd voor Adriaan van Kersbergen, Johan Brouwers en Teunis Cornelis Dunnen schepenen. Secretaris C. A. Kloekhof.
fol 5,5vs 2 april 1698	Cobus Meijnsen en Gerrigien Jans echtelieden, Cobus Meijnsen gezond van lichaam en Gerrigien Jans in barensnood liggende, sluiten een testament op de langstlevende. Bastiaan Jansen Rietveld, Dirk Teunissen Tienhoven en Paulus Dirksen Kuijken schepenen. Secretaris C. A. Kloekhof.
fol 5vs,6 12 mei 1698	Omdat lieden van klein vermogen in Hagestein komen wonen die ten laste van het dorp komen en het dorp al genoeg met armen is bezwaard, schrijven drossard en gerecht van Hagestein beslissen zij het volgende. Eigenaars van huizen of kamers die verhuren of verkopen zonder voorweten of toestemming van het gerecht zullen niet alleen moeten instaan voor de personele lasten van de vreemde lieden, maar ook ervoor moeten zorgen dat zij of hun kinderen niet ten laste komen van de armen.
fol 6 7 juli 1698	Dagelijks begeven ingezetenen of buitenstaanders zich in de boomgaard van een ander om daar kersen te stelen en de bomen te beschadigen. Daarom hebben drossard en gerecht besloten de overtreders als exempel publiek te straffen middels het schavot en te straffen overeenkomstig de zwaarte van het vergrijp. Ouders zullen voor schade van hun kinderen, en meesters voor de schade veroorzaakt door hun knechten verantwoordelijk zijn. C.A. Kloekhof secretaris.
fol 6,6vs 4 oktober 1698	Aan de kamer van Vianen: De 'weledele, gestrenge, hooggeleerde en seer voorsienige heeren' schreven in een missive uit Vianen op 4 oktober 1698 dat ze in hechtenis hebben Jan Dirkse Pater, in de wandeling Jan Jollen, die wordt beschuldigd van het doodschieten van Simon Vligerius, in leven secretaris van Hagestein. Op hun verzoek om informatie hebben drossard en gerecht van Hagestein de (nieuwe) secretaris gelast afschriften gevraagde informatie toe te sturen. Ze vragen om wederdienst als dat nodig is.
fol 7,7vs 3 maart 1699	Francois Montenack drossard van Hagestein getuigt dat Gerrit Dirkse Pater, inwoner en ingeboren ingezetene van Hagestein omstreeks vijf weken geleden verbleef in het huis van Neeltie Jans van Straten wonende te Hagestein. Hij was zijn geheugen en verstand kwijt en pleegde ondanks bewaking zelfmoord. Het college van schepenen besluit, in afwezigheid van Cornelis Willemse Dunharn en Arien Vink, vanwege deze misdaad (zelfmoord) het lichaam van Gerrit Dirkse Pater op een horde naar het galgeveld te slepen. Echter, vanwege de krankzinnigheid van Gerrit Dirkse Pater zal hij in stilte ter aarde worden besteld. De 'ses enkele drie guldens stucken' die hij heeft nagelaten en die onder Cornelis Gijsbertsen Jaarsvelt berusten, zullen worden gebruikt om de kosten te dekken. Aangezien de verdere nalatenschap van geen waarde is zal die aan zijn broer Arien Dirks Pater worden gelaten.
fol 7vs,8 22 juni 1699	Drossard en gerecht van Hagestein hebben tot 'torfvlster' aangesteld Heijltjen Hendriks van Veen. Ze zal alle turf in Hagestein wordt opgevoert, vullen op voorwaarden zoals die vanouds gelden. Cornelis van Maurik schijnt zich er tegen te verzetten en wil zijn turf niet door de aangestelde turfvlster laten vullen. De gerechtsbode Jilis Hendrikse de Weert zal hem laten weten dat hij niet van de diensten van anderen gebruik mag maken, op verbeurte van een boete van f 25. Hiervan komt de helft toe aan de drost, en de andere helft aan de armen.

fol 8 22 juni 1699	Drossard en gerecht van Hagestein vergunnen Cornelis Willemsen Dunharn het alleenrecht om binnen Hagestein alle kersen te wegen.
fol 8,8vs 26 oktober 1699	Dirk Jansen en zijn huisvrouw Digna Jansz, inwoners van Hagestein, verklaren zich er niet van bewust te zijn dat zij te laste van Antonij Peek of zijn huisvrouw verwijten hebben gedaan, met name dat de vrouw van vernoemden Antonij Peek de eieren uit het nest van Dirk Jansen gestolen zou hebben. Als ze het wel hebben gezegd is dat uit haast geschied. Ze houden Antonij Peek en zijn vrouw voor eerlijke lieden.
fol 8vs,9 23 maart 1700	De drossard Montenacq en het voltallige gerecht van Hagestein hebben besloten dat op alle ordinaris rechtdagen iedere schepen die de dag te voren geciteerd is, in de gerechtskamer present moet zijn 's morgens tien uur, of uiterlijk half elf, op verbeurte van een mengelen wijn. Voor de drossard en de secretaris of zijn vervanger geldt een kan wijn. Deze boetes worden ook verbeurd op de extra-ordinaris rechtdagen, als men niet precies op het uur van de convocatie aanwezig is, afgezien van het presentiegeld dat de aanwezige zal ontvangen. De secretaris zal van de boetes notitie houden zodat ze jaarlijks verteerd worden. Alleen verteringen die in de gerechtskamer bij het college of enigen leden ervan van de klok van half elf voormiddag tot twee uur namiddag worden verteerd. Wie voor of na die tijd laat tappen of verteert zal dat uit zijn eigen beurs betalen. Mensen die werkelijk verhinderd of ziek zijn worden van de boetes uitgezonderd. De procureurs die voor dit gerecht optreden dienen van 's morgens negen tot uiterlijk half tien present zijn om hun rolle gereed te hebben op straffe van buiten de notulen te blijven en niet gehoord te worden. Ondertekend door Francois Montenacq, Geerlof Henriksen Roijen, Dirk Teunissen van Tienhoven, Hendrik Goes, Jan Peterse Peek, Dirk Hansen, Jacob Janss Bogaart, Paulus Dirksen Kuijken, Joh. d'Oirschot van Brouke.
fol 9,9vs 15 mei 1700	Pieter de Leeuw verklaart voor drossard en gerechtslieden van Hagestein de impost op het herengeld van 1700 tot en met 1701 te hebben gepacht voor de som van honderd en tien gulden, te betalen op St. Jacob (25 juli) aanstaande binnen de stad Utrecht.
fol 10,10vs 22 februari 1701	Neeltje Jans, laatstelijk weduwe van Pieter Zijbrantse, inwonerster van Hagestein, legateert aan Maria Dirkse, haar dochter met haar eerste man Dirk Gerrits, het levenslange vruchtgebruik van haar huis en woning, gelegen aan de Zandgraft, om te bezitten in lijftocht. Na haar overlijden zal deze woning met toebehoren vererven aan de andere kinderen van testatrice en haar kleinkinderen, waarbij het onderscheid tussen eerste of tweede bedde niet van belang is. Het wordt dochter Maria verboden de woning en het erfje tijdens haar leven aan de genoemde erfgenamen na te laten. Geerlof Hendrikse Rooijen en Henrik Goes schepenen, Joh. d'Oirschot van Brouke, substituut secretaris.
fol 10vs,11 14 juni 1703	Officiële verklaring van de heer Francois Montenacq drossard van de hoge heerlijkheid Hagestein. Vandaag, donderdag 14 juni 1703, voormiddag, is aan de oostzijde van de Breedsteeg in de sloot onder water een pasgeboren kind dood gevonden. Twee leden van het gerecht, te weten Geerlof Hendrikse Roijen en de Dirk Willemse van Noord, en de heren drossard en substituut secretaris zijn samen met Jacobus Kemp, meester chirurgijn te Vianen, wezen visiteren. Ze hebben vastgesteld dat aan de oostzijde van de Breedsteeg, in de gemene Lands sloot tegens het land van Geerlof Hendrikse Roijen onder water is gevonden het genoemde pasgeboren kind, geknoopt in twee doekjes, het ene was een witte oude gescheurde neusdoek en het andere een dobbelstenen doekje. Het bleek een jongetje te zijn, nog niet

	verrot of beschadigd met de nageboorte erbij, niet meer dan twee tot drie dagen oud. Jacobus Kemp heeft vastgesteld dat het kind de hals is omgedraaid en zo van leven ter dood is gebracht.																								
fol 11vs 14 juni 1703	Op verzoek van de heer Francois Montenacq drossard van de hoge heerlijkheid Hagestein verklaart Hendrik Peterse, oud 20 jaren, dat hij omtrent elf uur aan de oostzijde van de Breedsteeg bezig was walgewas te maaien langs de sloot naast het land van Geerlof Hendrikse Roijen. Daar zag hij in de sloot iets liggen of drijven dat bij nader inzien een kind bleek te zijn. Hij heeft dat meteen gemeld bij Geerlof Hendrikse Roijen ,schepen bij het gerecht. Vastgesteld door drossard en schepenen, met uitzondering van Dirk Willemse van Noord.																								
fol 12 3 november 1704	Op zaterdag 1 november 1704 is in Vianen een enorme diefstal met inbraak gepleegd. Gerrit Ariens Keijser is de dief en hij zit in Hagestein gevangen. Omdat er in Vianen meer diefstallen zijn gepleegd waarvan de daders nog niet zijn achterhaald en om een voorbeeld te stellen worden drossard en schepenen van Hagestein verzocht de gevangene voor berechting uit te leveren. Tot eenzelfde dienst bereid, drossard en schepenen van Vianen, ondertekend secretaris A. van der Laecken.																								
fol 12vs,13,13vs 5 november 1704	Opsomming van informatie en bescheiden waarover het gerecht van Hagestein beschikt in de zaak van Gerrit Adriaans Keijser gevangen en van de goederen die bij hem zijn aangetroffen. <ul style="list-style-type: none"> – De beëdigde verklaringen van Rijk van Veen, schoolmeester te Hagestein, en van Jan Meessen de Vor, soldaat onder de Compagnie van de heer Capitain (Pieter) van Rijssel, van 1 november 1704. – De notulen en specificatie van hetgeen aan geld in anders bij de gevangene is aangetroffen. – De notulen van het gerechtelijke verhoor van de gevangene op 3 november 1704. – De verklaring op verzoek van Teunis Louwen bij Dirk Dirkse van Vreugdenrijk en Saartje Ariense Dekker op 2 november te Vianen gegeven. <p>Voorts</p> <ul style="list-style-type: none"> – een houten doosje – een zilveren gesp – een zilveren knoopje – en een klein briefje waarop geschreven staat 50 guldens. <p>Het geld bij de gevangene gevonden, bestaat uit:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">23 goede schellingen</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">6</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">18</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">0</td> </tr> <tr> <td>4 zesthalven</td> <td style="text-align: right;">1</td> <td style="text-align: right;">2</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> <tr> <td>2 a 28 stk:</td> <td style="text-align: right;">2</td> <td style="text-align: right;">16</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> <tr> <td>1 daalder</td> <td style="text-align: right;">1</td> <td style="text-align: right;">10</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> <tr> <td>en 10 dubbeltjes</td> <td style="text-align: right;">1</td> <td style="text-align: right;">0</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> <tr> <td>totaal</td> <td style="text-align: right;">13</td> <td style="text-align: right;">6</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> </table> <p>Informatie van 1 april 1700 verkregen van Robbert Patrik (Bochanen), waarin hij bekent Gerrit de Keijser geholpen te hebben in het stelen van een partij kaas, ten huize van de weduwe van Tonis Cornelisse Dunnen te Hagestein.</p> <p>Met verzoek en verklaring van aanhouding op 15 april 1700 van Gerrit de Keijser.</p>	23 goede schellingen	6	18	0	4 zesthalven	1	2	0	2 a 28 stk:	2	16	0	1 daalder	1	10	0	en 10 dubbeltjes	1	0	0	totaal	13	6	0
23 goede schellingen	6	18	0																						
4 zesthalven	1	2	0																						
2 a 28 stk:	2	16	0																						
1 daalder	1	10	0																						
en 10 dubbeltjes	1	0	0																						
totaal	13	6	0																						

	De informatie en bescheiden, inclusief zilveren gesp en knoopje met het doosje en papiertje (behalve het geld) zijn door Johan d'Oirschot van den Brouk als substituut secretaris van Hagestein aan het gerecht van Vianen overhandigd, dat toezegde ze zo snel als mogelijk is terug te zullen geven. Ondertekend secretaris A. van der Laecken.
fol 14,14vs 6 april 1706	Jan Theunissen Dunnen, ongeveer vijftig jaar oud, geboren te Hagestein zit gevangen op de toren van Hagestein. Hij heeft op 2 juli 1705 te paard op de openbare weg, in bijzijn van vele mensen, Jilis Hendrikse de Weerd, gerechtsbode en Andries Vierhout assistent van Johan van Wijck, exploitier (deurwaarder) van de staten van Utrecht slecht bejegend. Ze waren op last van Francios Montenacq als gadermeester bezig wegens achterstallige ongelden goederen toebehorende aan Maaijje Jans, de moeder van de gevangene, op een kruiwagen naar het gerechtshuis te brengen. De gevangene heeft toen de gerechtsbode en assistent met vloeken en scheldwoorden bejegend, maar ook met zijn paard de kruiwagen tegengehouden. Drossard Francois Montenacq heeft een strafrechtelijke eis geformuleerd, de meesters Johan van Muijden en Nicolaas Lastdrager hebben als assessors die eis goedgekeurd en in naam van de vorstin van Waldeck is de gevangene veroordeeld tot verbanning uit de heerlijkheid Hagestein voor de tijd van zes jaar. In aanwezigheid van schepenen Peter van Meurs, Geerlof Hendrikse Roijen, Herman Peterse Peek, Dirk Janssen van Linsbergen en Barent Pas, de heren assessoren, en ondertekend door Joh. d'Oirschot van Brouk substituut secretaris.
fol 14vs,15 3 februari 1707	Jannetje Gerrits, weduwe van Eijmert Willemse, verkoopt als boedelhoudster van haar overleden man twee paarden een koei en negen schapen, om daar aan te verhalen de verschuldigde personele ongelden. Schepenen de heer van Vuuren, Geerlof Hendrikse Roijen, Peter van Meurs, Herman Peterse, Berent Pas en onderteikend door J.J. van Bronkhorst.
fol 15 .. maart 1707	Drossard, schepenen en gerechtslieden van de Hagestein verklaren al lange jaren te kennen Cornelis Frans, wonend te Everdingen. Hij heeft een goede naam, en is een eenvoudig arbeidsman die zijn beroep ijverig uitvoert.
fol 15vs,16 20 mei 1707	Jilis Hendrikse de Weert, gerechts- en dijkbode van Hagestein, heeft Johan Jurriaan van Bronkhorst, heer van Vuuren, geautoriseerde drossard en dijkgraaf van Hagestein, op schandelijke wijze bejegend. Om te laten zien dat de eer van vertegenwoordigers haar ter harte gaat besluit Louisa Anna vorstin van Waldeck, als vrouwe van Hagestein, Jilis Hendrikse de Weert te schorsen. Rijk van Veen, koster van de kerk van Hagestein, zal het bodeambt waarnemen.
fol 16 22 mei 1707	Rijk van Veen heeft de eed als gerechts- en dijkbode Hagestein afgelegd in handen van de heer J.J. van Bronkhorst heer van Vuuren, geautoriseerde drossard, ten overstaan van Geerlof Hendrikse Roijen, Peter van Meurs, en Maximiliaan van Maurik schepenen. Ondertekend door Joh. d'Oirschot van Brouk, substituut secretaris.
fol 16-18 24 mei 1707	Op verzoek van Willem van Rijssel (1655-1742), oud-schepenen van Vianen, gedaan namens zijn vader Albert van Rijssel (1631-1708), wordt in verband met de nalatenschap van zijn broer Hendrik van Rijssel (1670-1707) die op 23 mei 1707 te Vianen is overleden ¹ , huiszoeking gedaan bij Jacob Jansse Bogaart.

¹ H. Boon, & C. A. Langendijk, Vingerhoedmakers en hun bedrijven in de tijd van de Republiek, 2008, p. 42. Nadat in 1671 zijn broer Bernt gestorven was, zette Aelbert Henricksz het bedrijf voort met hulp van zijn kinderen. In 1699 trok hij zich terug en droeg de vingerhoedmakerij over aan zoon Hendrik, die ook na zijn huwelijk thuis was blijven wonen en meehielp in het bedrijf. Toen die in 1707 overleed, nam zijn broer Willem de leiding op zich tot aan de sluiting in 1714.

	<p>De huiszoeking wordt verricht door J.J. van Bronkhorst, geautoriseerde drossard van Hagestein met assistentie van Geerlof Hendrikse Roijen, Peter van Meurs en Barent Pas schepenen en de substituut secretaris Oirschot en gerechtsbode Rijk van Veen.</p> <p>Jacob Jansse Bogaart, wonende op De Hoeven te Hagestein, heeft goederen van de overleden Hendrik van Rijssel met een wagen naar zijn huis gebracht. Bij huiszoeking zijn in het kelderkamertje twee sluitmanden aangetroffen, een grote met een vierkant hangslot en een kleine met een rond slotje. In de linnenkast een pak in een regenkleed gespeld met een paar zijden manskousen, een paar manshandschoenen en een haarzakje. En onder de bedstede op het kamertje een koffer.</p> <p>De goederen zijn vervoerd naar het gerechtshuis van Peter van Meurs. Bastiaan Janssen Rietvelt, smid te Hagestein, heeft de sloten geopend. In de koffer zat veel geld. De grote en de kleine sluitmanden zaten vol linnen.</p>
fol 18,18vs 25 mei 1707	<p>In verband met het bovenstaande is er een extra ordinaris vergadering van het gerecht geconvoceerd waarin een verzoek werd behandeld van een gedeputeerde van Vianen om de genoemde goederen naar Vianen te sturen. Het gerecht van Hagestein heeft besloten advies in te winnen bij twee onpartijdige rechtsgeleerden.</p>
fol 18vs,19 26 mei 1707	<p>Feitenrelaas door secretaris van Hagestein</p> <p>De heren advocaaten Van Cleef en Keppel hebben schriftelijk advies uitgebracht. Het gerecht van Hagestein heeft het advies overgenomen en de substituut secretaris gelast het antwoord aan het gerecht van Vianen te sturen.</p> <p>De eerste vraag was of er een akkoord was of de goederen van Van Rijssel waren. De tweede of Willem van Rijssel zich voor eventuele kosten van het bewaren van de goederen etc. garant wilde stellen. Omdat er na enkele dagen nog geen reactie was zijn de drossard en Geerlof Hendrikse Roijen naar Vianen gegaan om toelichting te geven.</p> <p>Op 1 juni hebben de drossard en Geerlof Hendrikse Roijen met de secretaris over zaak advies gevraagd aan de heren van Muijden en Lastdrager en een acte van indemniteit opgesteld die aan de secretaris van der Laecken is meegedeeld.</p> <p>De acte van non prejuditie en indemniteit zijn door de heren Van Rijssel en Van der Laecken op 2 juni ondertekend.</p> <p>Op 3 juni is een gedeputeerde van het gerecht van Vianen gekomen om de goederen gearresteerd wegens Geertruijd Dirx Verhoef over te nemen.</p>
fol 19vs,20 25 mei 1707	<p>Verzoek van Vianen</p> <p>Willem van Rijssel oud-schepen van Vianen heeft te kennen gegeven dat zijn broer Henrik van Rijssel op 23 mei 1707 is overleden, zonder dat naaste bloedveranten aanwezig waren. Dat van de goederen van de overledene een koffer en twee sluitmanden met een pak in een swart regenkleed in Hagestein zijn achterhaald. Dat na opening bleek dat sprake was van verscheiden linnen en wollen goederen, met meer dan f 2.600 aan geld en zilverwerk, die in het gerechtshuis van hagestein onder verzegeling werden bewaard. Omdat het sterfhuis in Vianen lag verzoeken de schepenen van Vianen de goederen onder acte van non preiudicie terug over te leveren in handen van de substituut schout Van der Waal, schepen Westervelt, en de secretaris van Vianen. Ondertekend A. v. Laken.</p>
fol 20vs,21 26 mei 1707	<p>Advies van J. v. Cleeff, A. Keppel te Utrecht is om niet op het verzoek van Vianen in te gaan.</p>
fol 21,21vs	<p>Joh. d'Oirschot van Brouk laat aan Vianen weten niet in te gaan op het verzoek de goederen die zijn aangetroffen ten huize van Jacob Jansen Bogaard naar Vianen te sturen.</p>

fol 22,22vs 2 juni 1707	Willem van Rijssel verklaart de drossard en gerecht te zullen 'indemneeren en kost en schadeloos' te houden voor de goederen die uit het huis van Jacob Janssen Bogaard naar het gerechtshuis gebracht zijn en die op 3 juni 1707 onder 'acte van non prejudicie', in handen van Vianen overgeleverd zullen worden. Voor de nakoming hiervan verklaart comparant zich in zijne privé te verbinden met zijn persoon en goederen. Adriaan van der Laecken, secretaris van Vianen, compareerde mee naast Willem van Rijssel om zich te verbinden voor de 'indemniteit van alle namaninge en aantal' die op het genoemde goed gedaan worden.
fol 22vs,23vs 2 juni 1707	Johan Jurriaan van Bronkhorst heere van Vuuren, geautoriseerde drossard van Hagestein en Piter van Meurs, Geerlof Hendrikse Roijen en Barent Pas schepenen, en Johan d' Oirschot van den Brouk substituut secretaris van Hagestein komen op eigen gezag op 24 mei 1707 samen ten huize van Jacob Janssen Bogaart, oud schepenen en inwoner te Hagestein. Uit dit huis zijn op zeer onbehoorlijke wijze goederen meegenomen van Gertruijd Dirx Verhoef, de voordochter van de vrouw van Jacob Janssen Bogaart, die waren verpakt in een koffer en twee pakmandjes. De goederen zijn zonder het minste rechtsvordering in bewaring gehouden bij Peter van Meurs. Het is dus diefstal en geweldpleging. Geertruijd Dirx Verhoef heeft de gerechtsbode van Hagestein verzocht de aanwezigen aan te zeggen dat de goederen weer terug moeten worden gebracht. Ondertekend door Geertruijd Dirx Verhoef.
fol 23vs-24vs 3 juni 1707	Willem van Rijssel, oud-schepenen van Vianen, mede als lasthebber van zijn vader Albert van Rijssel, als belanghebbende bij de nalatenschap van Hendrik van Rijssel zaliger een de ene kant en Geertruijd Dirx Verhoef, geassisteerd door Nicolaas Tucker procureur aan de andere kant, geven te kennen dat de laatste comparante alle goederen uit het huis van haar vader op 24 mei 1701 in het gerechtshuis heeft gebracht. Er is minnelijk geschikt. De eerste comparant betaalt aan de tweede comparant de som van 1.000 carolus guldens ineens, en daarboven nog 26,5 gouden pistoletten. Verder de wollen, linnen en zijden vrouwenkleding en het kinder- en luiergoed. Adriaan van der Laken, secretaris der stede Vianen, verklaart zich voor de eerste comparant borg te stellen. Geertruijd Dirx Verhoef, geassisteert met Nicolaas Tucker procureur, verklaart dat zij het beslag op de goederen opheft.
fol 25,25vs 22 september 1707	Jilis Hendrikse de Weert verklaart dat hij van harte spijt heeft van de onbetamelijke die hij jegens de drossard van Hagestein heeft gepleegd. Hij zal ook de gerechtskosten betalen. Als gevolg daarvan wordt hij uit zijn schorsing ontslagen en hersteld in zijn gerechts- en dijkbodeambt. N. Lindeboom, drossard van Culemborg, Nicolaas Lastdrager, raad, en Valentijn Nedermeijer, secretaris van de vorstin van Waldeck. Op vordering van de vorstin van Waldeck en na advies van Johan Jurriaan van Bronkhorst geautoriseerde drossard en dijkgraaf van Hagestein. Christiaan Augustus Kloekhof legt zijn functie van secretaris van Hagestein neer. Meester Roelandus Johannes van Benschup advocaat wordt aangesteld als secretaris. ²
fol 25vs-26vs 17 oktober 1708	Herman Peterse Peek oud-schepenen van Hagestein en Aartje Pater echtelieden compareren. Herman Peterse Peek gezond van lichaam en Aartje Pater ziek op bed liggend vermaken elkaar de goederen in vruchtgebruik en lijftocht. Ze benoemen elkaar over en weer tot wettige voogd of voogdesse over het na te late minderjarige kind of kinderen met uitsluiting van het gerecht of weesmeesters.

² Zie de dissertatie: Roelandus Johannes Benschup 'Hagestinensis', Disputatio juridica inauguralis de iis quibus permissum est facere testamentum, Utrecht 1698.

	Dirk Janssen van Linsbergen en Arien Dirkse Kuijken, schepenen. John d'Oirschot van den Brouk, substituut secretaris.
fol 27 1 november 1708	Drossard en gerecht van Hagestein verklaren op verzoek van Johan Adolph van Alendorp, kanunnik in het kapittel Sint Marie te Utrecht, wel te kennen Peter van Meurs, oud-borgemeester en schepenen van Hagestein. Peter van Meurs heeft lange jaren een formele herberg gehouden voorzien van alles wat tot de nering en de huishouding behoort. Met name in de jaren 1703, 1704, 1705, en 1706 heeft in zijn huis en herberg de gerechtsbank van Hagestein vergaderd, en zijn alle publieke verpachtingen en aanbestedingen van de Dom als andere gedaan.
fol 27,27vs 7 mei 1709	Uittreksel uit de resoluties van de geërfden van Hagestein. De geërfden van Hagestein, na voorgaande convocatie in het kleine kapittel huis van de Dom te Utrecht vergaderd, gelet op de onkosten van het dijkleger op de Diefdijk en de Zouwendijk, stemmen ermee in dat het gerecht van Hagestein 16 gulden per hoof heft, dat wil zeggen 20 stuivers per meter, te betalen door de eigenaars van het land. Everhard Drakenborch, secretaris van het Dom kapittel.
fol 27vs 16 mei 1709	De geërfden van Hagestein zullen bijdragen in de kosten van het dijkleger op de Diefdijk in het jaar 1709 met een bedrag van zestien guldens op de hoof, dat is 1 gulden per meter, te betalen door de eigenaars van het land. De invordering wordt opgedragen aan de drossard en gadermeester van Hagestein Godart Quint.
fol 28-29vs 26 april 1709	Maaijghje Theunis, weduwe van Frans Herbertsse, wonende in Hagestein op de hofstede van Meester Arnout Uijtewaal, ziekelijk, verklaart aan de gezamenlijke kinderen van Herbert Franssen haar zoon de som van tweehonderd en tachtig gulden (f 280) toe te kennen, tot verrekening van honderdvijftig gulden (f 150) met rente die Paulus Dirkse Kuijken en Jannige Franssen, schoonzoon en dochter van haar in 1686 uit de erfenis van Herbert Franssen genoten hebben. De ene helft is voor de kinderen en kleinkinderen van Herbert Franssen die bij sterven van haar zoon in leven zullen zijn. In deze helft is niet begrepen het derde deel, de legitime portie, dat betaald zal worden aan Arnout Uijtewaal als betaling van hetgeen haar zoon over landpacht verschuldigd is. Wat de kinderen zullen erven zo wel het prelegaat als het overige zal levenslang in lijftocht bezeten worden door haar zoon Herbert Franssen en zijn vrouw Maria Janssen Vink, totdat het jongste kind volwassen wordt of trouwt. De andere helft is bestemd voor de vier kinderen door Paulus Dirkse Kuijken en Jannigje Franssen nagelaten, met name Belligje, Maaijgje, Dirk en Francijntje Paulusse. Met dien verstande dat hun portie onder het beheer staat van Arien Dirkse Kuijken en Herbert Franssen, hun ooms en naaste bloedvoogden. Ze zijn benoemd door het provinciale Hof van Utrecht op 25 april 1709. Ondertekend door Bastiaan Janssen Rietvelt en Gerrit Cornelissen van Dijk als schepenen met Cornelis Tonissen Werkhoven als nabuur en door Maaijgje Teunis, weduwe van Frans Herbertse. Joh. d'Oirschot van Brouk substituut secretaris.
fol 30 30 mei 1709	Drossard en gerecht van Hagestein verklaren dat de kinderen van Willem van Breda zaliger en Margareta van Bambergen ingezetenen zijn van Hagestein en lidmaat van de gereformeerde gemeente. Ze betalen alle personele lasten, zowel logiesgeld, familiegeld, gemaal en klein zegel als alle schattingen die de provincie Utrecht oplegt bij taxatie of quotisatie. Ze wonen op een van hun hofsteden binnen Hagestein, waartoe ongeveer elf of twaalf morgen boomgaard behoort. Ze wonen er zomer en winter, hebben hun huishouden daar en overnachten nergens anders, tenzij voor zaken of bezoek aan vrienden.

fol 30,30vs 21 juli 1709	Drossard en gerecht van Hagestein verklaren dat Petronella Paulus, jonge dochter hun wel bekend, is gegeven aan haar ouders en vrienden, van welke vrienden twee personen op zondag 21 juli 1709 over zijn gekomen. Ze konden door hun armoede de onkosten op verre na niet betalen. Het dode lichaam is die avond op het kerkhof van Hagestein begraven.																																																																							
fol 30vs-32 ³ 9 september 1709	<p>Het gerecht van Hagestein heeft vastgesteld dat de exploicteur van de Staten van Utrecht Willem Braamhorst voor de tweede maal huisjes en erfjes van arme lieden voor niet betaalde ongelden executoriaal heeft willen verkopen.</p> <p>Het gerecht van Hagestein heeft mij (secretaris) gelast u erop te wijzen dat de inwoners voor de personele lasten van Hagestein hoger worden aangeslagen dan waarvoor ze gequoteerd zijn. Uit het overschot kunnen de armen worden geholpen die de lasten niet kunnen opbrengen.</p> <p>Toen de drossard Montenacq gadermeester was, van 1696 tot 1703, is per jaar in de personele zettingen een bedrag begroot, zoals uit bijgevoegde memorie blijkt, waaruit de arme inwoners konden worden geholpen.</p> <p>Dat is nu echter niet gebeurd, zodat wij u gans eerbiedelijk verzoeken, om van overgeschoten penningen van de gemelde personele zettingen (gedurende de jaren dat Montenacq gadermeester was) behoorlijk verantwoording te doen. In elk geval moet worden vastgesteld dat de verkoping van de goederen van arme lieden voor de personele lasten lang niet de kosten kunnen opbrengen van de exploicteur. De onvermogende komen dan tot last van het dorp, vooral in deze bekommerlijke en dure tijden. Daarom wordt u verzocht de verkoopdag, de opveiling uit te stellen.</p>																																																																							
fol 32vs 9 september 1709	<p>Memorie van de overzettingen.</p> <table border="1" data-bbox="389 1084 1391 1957"> <tr> <td data-bbox="389 1084 571 1122">1696</td> <td data-bbox="571 1084 1066 1122">familiegeld</td> <td data-bbox="1066 1084 1391 1122">24-10- 0</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="571 1122 1066 1160">gemaal en kleijnzegel</td> <td data-bbox="1066 1122 1391 1160">37- 2- 0</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="571 1160 1066 1198">logijsgeld</td> <td data-bbox="1066 1160 1391 1198">16- 6- 0</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td data-bbox="1066 1198 1391 1236">77-18- 0</td> </tr> <tr> <td data-bbox="389 1236 571 1274">1697</td> <td data-bbox="571 1236 1066 1274">familiegeld</td> <td data-bbox="1066 1236 1391 1274">35- 0- 0</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="571 1274 1066 1312">gemaal en kleijnzegel</td> <td data-bbox="1066 1274 1391 1312">9- 9-10</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="571 1312 1066 1350">logijsgeld</td> <td data-bbox="1066 1312 1391 1350">24-16- 0</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td data-bbox="1066 1350 1391 1388">69- 5- 0</td> </tr> <tr> <td data-bbox="389 1388 571 1451">1698</td> <td data-bbox="571 1388 1066 1451">is niet correct opgemaakt dog zal wel bedragen over de drie settingen</td> <td data-bbox="1066 1388 1391 1451">50- 0- 0</td> </tr> <tr> <td data-bbox="389 1451 571 1489">1699</td> <td data-bbox="571 1451 1066 1489">gemaal en kleijnzegel</td> <td data-bbox="1066 1451 1391 1489">45- 6- 0</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="571 1489 1066 1527">familiegeld</td> <td data-bbox="1066 1489 1391 1527">40- 0- 0</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="571 1527 1066 1565">logijsgeld</td> <td data-bbox="1066 1527 1391 1565">40- 0- 0</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td data-bbox="1066 1565 1391 1603">125- 6- 0</td> </tr> <tr> <td data-bbox="389 1603 571 1641">1700</td> <td data-bbox="571 1603 1066 1641">gemaal en kleijnzegel</td> <td data-bbox="1066 1603 1391 1641">67- 6- 0</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="571 1641 1066 1680">familiegeld</td> <td data-bbox="1066 1641 1391 1680">8- 0- 0</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="571 1680 1066 1718">logijsgeld</td> <td data-bbox="1066 1680 1391 1718">32-16- 0</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td data-bbox="1066 1718 1391 1756">108- 2- 0</td> </tr> <tr> <td data-bbox="389 1756 571 1794">1701</td> <td data-bbox="571 1756 1066 1794">gemaal en kleijnzegel</td> <td data-bbox="1066 1756 1391 1794">22- 0- 0</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="571 1794 1066 1832">familiegeld</td> <td data-bbox="1066 1794 1391 1832">30- 0- 0</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="571 1832 1066 1870">logijsgeld</td> <td data-bbox="1066 1832 1391 1870">24- 0- 0</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td data-bbox="1066 1870 1391 1908">76- 0- 0</td> </tr> <tr> <td data-bbox="389 1908 571 1946">1702</td> <td data-bbox="571 1908 1066 1946">logijsgeld</td> <td data-bbox="1066 1908 1391 1946">2- 0- 0</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="571 1946 1066 1984">gemaal</td> <td data-bbox="1066 1946 1391 1984">6- 8- 0</td> </tr> </table>			1696	familiegeld	24-10- 0		gemaal en kleijnzegel	37- 2- 0		logijsgeld	16- 6- 0			77-18- 0	1697	familiegeld	35- 0- 0		gemaal en kleijnzegel	9- 9-10		logijsgeld	24-16- 0			69- 5- 0	1698	is niet correct opgemaakt dog zal wel bedragen over de drie settingen	50- 0- 0	1699	gemaal en kleijnzegel	45- 6- 0		familiegeld	40- 0- 0		logijsgeld	40- 0- 0			125- 6- 0	1700	gemaal en kleijnzegel	67- 6- 0		familiegeld	8- 0- 0		logijsgeld	32-16- 0			108- 2- 0	1701	gemaal en kleijnzegel	22- 0- 0		familiegeld	30- 0- 0		logijsgeld	24- 0- 0			76- 0- 0	1702	logijsgeld	2- 0- 0		gemaal	6- 8- 0
1696	familiegeld	24-10- 0																																																																						
	gemaal en kleijnzegel	37- 2- 0																																																																						
	logijsgeld	16- 6- 0																																																																						
		77-18- 0																																																																						
1697	familiegeld	35- 0- 0																																																																						
	gemaal en kleijnzegel	9- 9-10																																																																						
	logijsgeld	24-16- 0																																																																						
		69- 5- 0																																																																						
1698	is niet correct opgemaakt dog zal wel bedragen over de drie settingen	50- 0- 0																																																																						
1699	gemaal en kleijnzegel	45- 6- 0																																																																						
	familiegeld	40- 0- 0																																																																						
	logijsgeld	40- 0- 0																																																																						
		125- 6- 0																																																																						
1700	gemaal en kleijnzegel	67- 6- 0																																																																						
	familiegeld	8- 0- 0																																																																						
	logijsgeld	32-16- 0																																																																						
		108- 2- 0																																																																						
1701	gemaal en kleijnzegel	22- 0- 0																																																																						
	familiegeld	30- 0- 0																																																																						
	logijsgeld	24- 0- 0																																																																						
		76- 0- 0																																																																						
1702	logijsgeld	2- 0- 0																																																																						
	gemaal	6- 8- 0																																																																						

³ In de nummering wordt fol 31 overgeslagen. De tekst loopt echter wel door.

		familiegeld	4- 0- 0
			12- 8- 0
	1703	naar gissinge ook	12- 0- 0
fol 33 3 oktober 1709	<p>Drossard, schepenen en gerecht van Hagestein ten eerste dat Jan Peek een inwoner is van Hagestein, en vervolgens dat de boomgaard en weide gelegen op de polder van de Nes, belend zuidwaards langs de Reigersteijnseweg met het bouwland achter de boomgaard, en het huis, hofstede en vier morgen een hond land op de polder van den Hoeve door Jan Peek van de kinderen en erfgenamen van Jannigjen Eijmerts, weduwe van Barent Slee of wel Assuerus Slee zijn gekocht. De veertien morgen zijn bij de leen- en transportbrieven vermeld. Jannigjen Eijmerts is in het verleden als een uitheemse in het extra-ordinaris middel conform de biletten daar van aangeslagen.</p> <p>Ook de drie en een halve morgen land gelegen op de Hogenwaard onder Hagestein die Jan Peek van voornoemde Assuerus Slee gekocht, bij den leenbrief vermeld en met welke Assuerus Slee als een uitheemse in het extra-ordinaris middel mede aangeslagen is geweest.</p> <p>Jannigje Eijmers weduwe van Barent Slee verklaart geen ander goed of land onder Hagestein te hebben.</p>		
fol 33vs,34 3 oktober 1709	<p>Jilis Hendrikse de Weert gerechtsbode en Hendrikje Ariens van Rijswijk echtelieden geven elkaar in geval van overlijden over en weer vruchtgebruik en lijftocht. De acte is gepasserd ten overstaan van Godard Quint drossard, Geerlof Hendrikse Roijen, Dirk Janssen van Linsbergen en Jan Peterse Peek schepenen en Joh; d'Oirschot van Brouk substituut secretaris.</p>		
fol 34 7 november 1709	<p>Gelet op de eis van Godard Quint drossard jegens Antonij Sweeren van Rossum veroordeelt het gerecht van Hagestein Van Rossum wegen verzet tegen de gemene lands schutter gepleegd tot betaling van 20 zilveren ducats tot 63 guldens en de kosten.</p>		
fol 34vs 3 januari 1712	<p>Drossard en gerecht van Hagestein vernieuwen de resolutie met het verbod om zonder toestemming vreemde personen te huisvesten of op te nemen. Er kan vooral worden gedacht aan vrouwen die zich buiten echt hebben laten bezwangeren en aan de kinderen die zij in Hagestein komen baren. Ingezetenen zullen voldoende borg moeten stellen op straffe van arbitralijke correctie. Verder wordt besloten dat vrouwen als hierboven genoemd die bezwangerd zijn binnen 24 uren na de publicatie van dit besluit vertrekken.</p>		
fol 35,35vs 11 februari 1712	<p>Cornelia Peterse weduwe van Jan Albertse is overleden, nalatende twee kinderen met name Albert en Hilligje Jansen, de ene oud omtrent vier jaren en de andere oud twee jaren. Er zijn geen middelen voor handen tot onderhoud van de kinderen.</p> <p>De mobiele goederen zijn op 9 januari 1712 door de drossard als gadermeester van Hagestein wegens schuld van ongelden en personele lasten verkocht.</p> <p>Het gerecht heeft zich tot de predikant en de diaconie gewend en de twee kinderen besteed aan Jan Peterse de Groot, die verklaarde de twee kinderen te verzorgen voor de tijd van een jaar. Jan Peterse zal daarvoor genieten een som van 15 guldens.</p> <p>Ondertekend in de gerechtsvergadering van Hagestein in presentie van de predikant en Jan Jacobse Rietveld diaken.</p>		
fol 35vs,36 29 juli 1712	<p>Jan Peterse de Groot, heeft van het gerecht Hagestein aangenomen in kost en drank, ziekte en gezondheid de persoon van Sijmen Peterse, een 'innocent jongman', zonder het gerecht of de diakonie armen te belasten. Jan Peterse zal</p>		

	<p>daarvoor genieten alle de goederen, zowel schapen als anders wat de innocente na zal laten. Ook krijgt hij de som van f 43 en 8 penningen uit de kooppenningen van de drie morgen lands op Autena, die aan Dirkje Ariens zijn verkocht en aan de drossard Quint zijn voldaan.</p>
<p>fol 36,36vs 14 april 1712</p>	<p>Ondanks de ernstige placaten en ordonnanties van de Staten van Utrecht komt het voor dat kwaadaardige en ondeugende mensen bij nacht en ontij op de landen, akkers, boomgaarden, griendingen en erven van de ingezetenen van Hagestein, tuinen en hout stelen, vrucht- en andere bomen schenden en breken tot aanmerkelijke schade. Daarom wordt het eenieder scherpelijk verboden iets dergelijks te doen met als sanctie lijfstraf.</p> <p>Alle gebruikers en eigenaars krijgen toestemming als ze zulke dieven en boomschenders op hun erf, land, boomgaard of griend vinden, ze met geweld te verwijderen en in handen van justitie over te leveren. Joh. d' Oirschot van Brouk substituut secretaris</p>
<p>fol 36vs,37vs 30 april 1712</p>	<p>Godard Quint protesteert namens de hoofdingelanden van de polders den Hoeven en Groten Haag onder Hagestein bij de dijkgraaf en de hoge heemraden van Vianen tegen de resolutie die zij op 25 april 1712 hebben genomen om twee dammen aan te leggen in de Haagwetering. De ene dam boven de Witboom op het grondgebied van Hagestein, en de andere aan de Molenaarsweide bij Vianen. Speciaal tegen het leggen van een dam zoals bij de genoemde Molenaarsweide al gedaan is.</p> <p>Godard Quint ziet dit als een aanslag op de aloude gewoonte dat de polders van de Hoeven en de Groten Haag hun water vrij en onverhinderd mogen lozen. De heren worden verzocht de dammen weg te nemen en de ingelanden het recht van waterlozing te laten uitoefenen.</p> <p>Als dat recht niet kan worden uitgeoefend komen bouw- en weilanden onder water te staan met grote schade voor de ingelanden.</p>
<p>fol 37vs-39 7 juli 1712</p>	<p>Notaris X te Vianen heeft, geassisteerd met Cornelis Rutten Tukker en Dirk Thonissen Rietveld als getuigen, op 30 april 1712 een acte van insinuatie voorgelezen aan Wolfert van Cattenburch, dijkgraaf van het land van Vianen. Daarop heeft de dijkgraaf geantwoord dat de geërfden van de polders zich hebben te vervoegen bij het college van de Lek.</p> <p>De dijkgraven en hoge heemraden van Vianen, Hagestein en Everdingen aan de ene, en de schout en lage heemraden van Hagestein aan de andere zijde, hebben op het stadhuis van Vianen vergaderd over het geschil over het ontijdig lozen van van kwel- en regenwater uit de landen van Hagestein door de Hage uitwatering in de gemenelandsboezem de Zederik.</p> <p>Aan de dijkgraven en hoge heemraden is voorgesteld om de klagende ingelanden wederzijds de gerustheid te geven, dat ten minste op twee plaatsen in de genoemde uitwatering op gemeenschappelijke kosten schuttingen en waterkeringen worden geplaatst, waar die van ouds gestaan hebben. Ze zijn zo hoog gesteld dat de zaai- en bouwlanden onder Hagestein zo min mogelijk schade wordt toegebracht of door opstopping onder water komt te staan.</p> <p>Hagestein zal regen en ander water, buiten de gewone kweldammen (die conform de algemene verordening dicht moeten blijven) altijd over de genoemde schuttingen mogen lozen. Bij absentie van de hoge heemraad van Vianen.</p>
<p>fol 39-40 9 juli 1563</p>	<p>Frank van Ruemst van Weresteijn, drost van Vianen, Johan van Erp en Thomas van den Berg, burgemeesters te Vianen aan de ene kant en Michiel Bergmans pastoor en officier (heemraad) met Aert Joostensse, schout te Hagestein, aan de andere kant komen overeen scheepvaart met kleine gelaten schuiten mogelijk te maken tussen Vianen en Hagestein. Tevens om faciliteiten te maken voor het laden en</p>

	lossen van schepen. De Haagwetering zal worden verbreed en uitgediept. Vianen zal de kosten dragen van het gedeelte van de vaart binnen haar territorium. De Hagesteiners verplichtten zich tot hetzelfde binnen hun grondgebied tot in de gracht van het huis en het dorp van Hagestein. ⁴
fol 40vs 20 december 1712	Na nominatie door Godard Quint, drossard van Hagestein, gedaan aan Frederik Heereman de Zuidwijk Oudegijn etc. continueert deze de schepenen, heemraden, molen- en kerkmeesters die in 1712 hebben gediend om ook te dienen over den jare 1713. Gedaan op het huis Hagestein en ondertekend door Frederik Heereman de Zuidwijk.
fol 40vs,41 20 augustus 1713	Jannigje Jans Tucker, weduwe en boedelhoudster van zaliger Cornelis Willemse Dunharn, wonende aan de Hagesteinsedijk, verklaart ten overstaan van de schepenen Geerlof Hendrikse Roijen en Gerrit Cornelisse van Dijk voor de minderjarige kinderen die zij na haar overlijden na zal laten te hebben aangesteld haar meerderjarigen zoon Willem Cornelisse Dunharn tot administrerende voogd en Hendrik de Weert, advocaat, tot toeziende voogd. Ze wil graag dat de boedel onverdeeld blijft totdat de jongste meerderjarig is of tot een huwelijk is gekomen. Ze sluit de weeskamer uit. Joh. d' Oirschot van den Brouk secretaris.
fol 41 20 augustus 1713	Ingevolge een publicatie van de Staten van Utrecht van 12 augustus 1713 hebben drost en gerecht van Hagestein tot keurmeester over de zieke ende gezonde beesten aangesteld Jan van Deventer.
fol 42vs 1714	Over 1714 zijn benoemd: Als schepenen: Joan Anthonij van Montfoort, Geerlof Hendrikse Roijen, Dirk Jansen van Linsbergen, Jan Peterse Peek, Jacob Jansz. Bogaart, Gerrit Cornelisz. van Dijk, Wessel van Dijk Als heemraden: Joan Antonij van Montfoort, Geerlof Hendrikse Roijen Als kerkmeesters: Thonis Arendonk, Wessel van Dijk Als Molenmeester: Dirk Jansz. van Linsbergen Secretaris Joh: d' Oirschot van den Brouk
fol 43-45 18 september 1714	Drossard, schepenen en gerechtslieden van Hagestein maken aan de naburen en opgezetenen van Hagestein bekend dat de windkorenmolen die Fredrik Jacob Heereman, heere van Zuidwijk, Oudegijn en 't Geijn etcetera als heer van Hagestein hier heeft doen zetten, een dwangmolen is. Degenen die in Hagestein wonen zijn daarom verplicht op deze molen hun koren te laten malen. Het recht van Heereman volgt uit oude brieven waaruit blijkt dat de heren van de Dom en Oudmunster als heren van Hagestein dat recht hebben verkregen. Volgt de akte van 17 mei 1548 van een 'generaal ende gemeen buursprake' met daarin de volgende namen van burenen: <i>Wij Anthonis Jacobssen als volmagtig schout, Thonis Reijertsen, Jan Maassen, Henrik Janssen, Jan Jacobsen, Aart Geerlofsen, Jan Dirksen ende Gerrit Petersen schepenen in der heerlijkheid van Hagestein doen kond allen luijden die desen brieven sullen sien ofte horen lesen hoe dat die gemeen nabueren ende ondersaten van Hagestein hier na geschreven als namentlijk heer Hendrik Ketelaar vicecureijt, Jacob Gerritssen, Cornelis Tonissen, Jan Cornelissen Tucker, Alet Egberts weduwe Thomas Egbertsen, Sebastiaan Engbertsen, Jan Cornelissen van Asch, Aarnt Weoubertsen (= Wemmertsen), Floris Janssen, Heijligdag, Gerrit Cornelissen, Jan Aelbertsen, Jan Claassen, Joost Clasen, Claas Joosten, Willem Willemsen, Steve</i>

⁴ Zie over deze overeenkomst H.L.Ph. Leeuwenberg, Scheepvaart tussen Vianen en Hagestein. In het land van Brederode : historisch tijdschrift voor het Land van Vianen, jg. 12 (1987), nr. 4.

	<p><i>Emme, Willems weduwe, Aalbert Gerritsen, Dirk Janssen, Lourens Janssen, Aalbert Cornelissen Tucker, Willem Janssen Tucker, Cornelis Aalbertsen, Cornelis Gilissen, Coenraet Gilissen, Cornelis Dirksen Snijer, Joost Jelissen, Stoffel Hubertsen, Jan Heijmerixsen den Vissen, Roelof Janssen, Heijmerijk Jansse, Cornelis Jacobsen den Steijlen, Willem Willemsen, Maantgen, Jan de Smit, Aarnt Hubertsen, Claas Maassen, Dirk Lubbertsen, Loef Arssen, Henrik Dirkse, Gijsbert Rutgertsen, Rutger Janse Snijer, Rutger Gerritsen den oom, Cornelis Adriaansen den Dunnen, Jan Heijmerixsen den Dunnen, Jan Heijmerixsen den ouden, Heijmerik Janssen Crol, Jan Janssen Comen, Dirk Janssen Tucker, Cornelis Tucker, Dirk Cornelissen Tucker, Aart Tonissen, Floris Janssen Janssen Tucker, Claes Janssen Tucker, Marten Janssen, Jan Heijmensen, Wouter Janssen, Jan Pauwelsen, Jan Janssen Tucker, Cornelis Jacobsen, Jacob Jansen Tucker, Amebis Franken, en Herman Frankensen, Tones Frankensen, Hubert Frankensen, Dirk Hugensen, Frans Pauweesen, Aarnt Stevense, Jut Coenen, Bert Rutgersen, Aarnt Janssen Verdel, Emme Gerret Janssen weduwe Willem Wesselsen, Margriet Goesen Jansen weduwe, Pauwels Aartsen Tucker, Jan Aartsen Tucker, Loef Petersen, Otenen Janssen brouwer, Swaan Willem Cornelissen, weduwe Willem Cornelissen Knoop, Adriaan Goertsen, Lenart Aalbertsen, Willem Cornelissen molenaar, Ot Janssen, Hubert Janssen, Jan Jansen, Jan Dirksen, Hannigjen Dirkse weduwe, Gilis Dirksen Fernandus ... Cornelis Reijertsen, Jan Reijertsen, Merte Tonis Reijertsen, jonge Gijsbert Sweersens, den ouden Gijsbert Sweersens, Jan Petersen, Peter Janssen, Gijsbert Aalbertsen, Speijaart Gerritsen, Paulus Cornelissen, Tijmen Geertsen, Wouter Gelissen, Daan Dirksen, Roelof Aartsen, Loef Danen, Willetgen Peter Sijmens weduwe, Aart Janssen den Ronden, Engbert Petersen, Adriaan Dirkse en Hubert Jacobsen.⁵</i></p>
fol 45-46vs 18 september 1714	<p>Compareerde voor de schepenen van Hagestein Simon Jansz. van Tongeren, hovenier of tuiman in dienst van Frederik Jacob Heereman heere van Zuidwijk op het slot van Hagestein, en Maria Lieshoud echtelieden, wonend in de Zantgraft. Ze herroepen hun testament van 31 december 1703 voor het gerecht van De Bilt gemaakt. Ze maken een testament op de langstlevende onder verwijzing naar de ordonnantie van de Staten van Utrecht van 18 januari 1700. Geerlof Hendrikse Roijen en Wessel van Dijk schepenen, Joh. d' Oirschot van Brouk. Secretaris</p>
fol 46vs-47vs 1 november 1714	<p>Bastiaan Janssen Rietvelt, smid te Hagestein en Maaijgje Cornelis, echtelieden, verklaren elkaar te lijftochten. Ze stellen elkaar aan tot voogd over de minderjarige kinderen die ze bij overlijden van een van hen zullen hebben. Dirk Janssen van Linsbergen, Gerrit Cornelisse van Dijk, Jan Peek en Jacob Janssen Bogart schepenen. Joh. d' Oirschot van Brouk, secretaris.</p>
fol 48 15 december 1715	<p>De drossard en het gerecht van Hagestein hebben geld nodig tot onderhoud van de kinderen en andere armen die ze tot hun last hebben. Iedere ingezetene moet naar vermogen bijdragen.</p>
fol 48,48vs 5 januari 1716	<p>De rentmeester en de kerkmeesters van Hagestein hebben met goedvinden van Frederik Jacob Heereman heere van Zuidwijk etcetera gekocht en doen maken twee nieuwe rouw- of doodkleden, om gebruikt te worden bij de begrafenis van de doden in Hagestein. Niemand mag een overledene begraven zonder de kleden tegen een behoorlijke prijs te gebruiken. Niemand mag vreemde doodkleden verhuren op straffe van f 6. Van de armen wordt geen bijdrage gevraagd.</p>
fol 48vs-49	<p>Waarschuwing. Ieder wordt verboden bij het Hagesteinse kleine veer gedurende dat er ijs ligt, de rivier van de Lek te voet of met paard en sleden of anderszinds over te gaan of te passeeren,</p>

⁵ Zie voor de oudste versie RAZU, 64 Dorpsgerechten, inv. nr. 179 Register van opdrachten, rentebrieven en dergelijke (fragment), 1546-1549, fol. 41.

	zonder zonder veer- of padgeld aan de veerman betaald te hebben. De veerman is bevoegd de onwilligen te doen aanhouden en arresteren.
fol 49-50vs 26 juni 1716	<p>Godard Quint drossard en Joan Anthonij van Montfoort (ook schepen van Culemborg⁶) en Hendrik Goes, schepenen met assistentie van Ferdinand van Aast, secretaris van Hagestein verklaren als volgt.</p> <p>Govert Joosten heeft op 23 juni 1716 met vijf of zes wagens enige zware en lange bergroeden (=staanders waarlangs het dak van een berg op en neer geschoven kan worden) vervoerd en daarmee behoorlijke schade aangebracht aan vele jonge iepbomen aan weerszijden van de gemene lands Lange Dreef.</p> <p>Govert Joosten verklaart op verzoek van de drossard van Hagestein dat hij de jonge iepbomen die aan de bast beschadigd zijn zal vervangen als ze dood gaan. Gedaan te Culemborg 28 juli 1716.</p> <p>Philip Jacob Tepell (burgemeester van Culemborg) stelt zich borg voor Govert Joosten.</p>
fol 50vs 3 juli 1716	<p>Drossard Quint heeft namens den heer van Hagestein in het gerecht voorgesteld dat bij absentie van de heer Montfoort, die de goederen van de heer van Hagestein heeft geadministreerd, de papieren die tot de administratie behoren, alsmede de blafferd en het handvest van Hagestein worden opgeborgen in de grote kast met vier deuren die op de gerechtskamer staat. Ferdinand van Aalst, secretaris.</p>
fol 51-54 16 juli 1717	<p>Annijge Jans van Linsbergen, bejaarde dochter, wonende in de polder van de Biezen verklaarde (na goedkeuring van haar testament op 26 januari 1717 voor notaris Nicolaas Tucker te Vianen gepasseerd) alsnog te legateeren aan Gerrit Caspersse, oudste zoon van haar broer Casper Janssen van Linsbergen, wonende in Helsdingen, de som van f 25 jaarlijks, ingaande comparantes sterfdag tot een bedrag van f 300. Ze verzoekt haar broer Dirk Janssen van Linsbergen dit bedrag aan haar neef te betalen. Ingeval Gerrit Caspersen gaat trouwen en meer geld dan de jaarlijkse 25 gulden nodig heeft zal Dirk Janssen wat er nog van de f 300 resteert overhandigen.</p> <p>Aan Ariaantje en Marij, dochters van haar broer Casper Jansen, legateert ze de som van f 100 met rente waarop testatrice recht heeft ten laste van de boedel van Joost Tucker zaliger.</p> <p>Om geschillen te voorkomen verklaart ze dat haar broer Dirk Janssen van Linsbergen alle opbrengsten heeft voldaan uit huur of koop van landerijen en huizen in Hagestein of te Amsterdam gelegen, komende uit de erfenis van haar oom Adriaan Dirkse Tucker.</p> <p>Geerlof Hendrikse Roijen en Henrik Goes schepenen, Ferdinand van Aast, secretaris.</p> <p>Volgt een kopie van het testament op 26 januari 1717 voor notaris Nicolaas Tucker te Vianen gepasseerd.</p> <p>Arien Dirks van Linsbergen, onmondigen zoon van Dirk Janssen van Linsbergen haar broer, krijgt drie morgen bouwland gelegen in de polder van de Nederhoeven, belend boven Juff. Elisabeth Verweij, weduwe van Johannes Ramot, en beneden het kapittel van Oudemunster.</p> <p>Ze legateert aan Dirk Jans van Linsbergen haren broer voornoemt vier morgen bouwland gelegen in de polder van de Biezen onder Hagestein. Belend boven de heer Lap, en beneden de genoemde Linsbergen zelf.</p>

⁶ Johan Anthoni van Montfoort, schepen van Culemborg (voor 1745), overl. tussen 27-9-1745 en 16-5-1752 tr. voor 13-4-1745 Johanna Maria Stout.

	<p>Hij ontvangt ook het aandeel van comparante in de hofstede bij Linsbergen dat ze tegenwoordig bewoont, en alle contanten penningen, linnen, wollen kleren en kleinodien van zilver en goud, als mede alle haar meubels en huisraad.</p> <p>Verder als universele arfgenamen haar broers Dirk Jans van Linsbergen en Casper Jansz van Linsbergen, erven een derde deel, en haar zus Elisabeth van Linsbergen een derde deel.</p> <p>Aldus gepasseerd op het kantoor van notaris Tucker in aanwezigheid van Geerlof Hendrikse Roijen en Willem Tucker als getuijgen.</p>
fol 54vs 16 december 1717	<p>Het gerecht van Hagestein machtigt de drossard om de schaapherder genaamd Elbert Jansz. Vigeboom en zijn vrouw Ariaatje van Bergh met vier kinderen, die zichzonder toestemming in Hagestein hebben gevestigd, waaruit alleen maar kosten voor het gemeen en de diaconie te verwachten zijn, om de genoemde personen binnen veertien dagen met hun meubeltjes uit Hagestein te doen vertrekken. Ferdinand van Aast, secretaris.</p>
fol 55,55vs 6 januari 1718	<p>Drossard, schepenen en regeerders van Hagestein, verbieden nogmaals alle eigenaars van huizen, kamers of woningen binnen Hagestein hun huizen of woningen aan iemand van buiten te verhuren of te laten bewonen, tenzij daarvoor schriftelijk toestemming is verkregen. Degene die het verbod overtreedt is niet alleen gehouden de personele lasten en quotisaties te betalen, maar ook alle andere lasten die de deze gebruikers van buiten zullen veroorzaken. Ferdinand van Aast, secretaris.</p> <p>Door de gerechtsbode gepubliceerd voor de kerk van Hagestein op zondag 9 januari 1718, en was getekens Willem de Weerd.</p>
fol 55vs,57 29 juni 1719	<p>Pieter Tiljou verscheen voor drost en schepenen van Hagestein met speciale last van Frederik Jacob Heereman, heer van Zuidwijk, etc., die als vrijheer van de heerlijkheid Hagestein genaast heeft een huis en getimmerde in het dorp aan het Zandpad, oostwaarts belend door de weduwe van Tonis Franssen en westwaarts door de armen van de diaconie van Vianen.</p> <p>Jan Melisse Tucker, wonende te Vianen, heeft dat goed eerst verkocht aan Peter Cornelisz Oldemerck. Tiljou verklaart dat de verkoper (Tucker) in gebreke blijft zijn eigendomsrecht aan te tonen. De koper (Oldemerck) heeft f 25 van de koopsom van f 80 aan Tucker betaald. Tucker krijgt nu maar f 55 van de heer van Hagestein.</p> <p>Mr. Godart Quint, drossard, Arien Dirkssen Kuijken en Barent Pas schepenen, Ferdinand van Aast, secretaris.</p>
fol 57 7 maart 1720	<p>Het genoemde restant van kooppenningen f 55 aan de secretaris overgegeven, om in consignatie bewaard te worden. Ferdinand van Aast. Jan Melisse Tucker, copie overgeleverd 11 juli 1719 aan de gerechtsbode van Vianen, ondertekend door P. Kruijf.</p> <p>De geconsigneerde penningen zijn door Maria Buijsert, weduwe en boedelhoudster van Jan Melisse Tucker, en Willem en Melis Jansse Tucker uit de consignatie gelicht en ontvangen van secretaris van Hagestein op 7 maart 1720.</p>
fol 57vs 20 augustus 1720	<p>Het zoontje van Dirck..., alias den Langen, wonende in Hagestein, genaamd Baltus Dirkse, tussen de 8 en 9 jaar oud, is in een sloot aan de Hoevenweg, toen het een kannetje water zou halen, verdronken. Het dode lichaam is op 20 augustus 1720 geschouwd in aanwezigheid van Godard Quint, drossard en IJbrand van As, schepenen en Jan Peeck, oud-schepenen tot Hagestein. In kennise van G.C. Qualenbrinck, secretaris.</p>
fol 57vs,58 8 oktober 1720	<p>Op 8 oktober 1720 is in de buitensingel van de heer van Hagestein, oostwaarts na de Hoevenweg, het dode lichaam gevonden van N. van Haften, gewoond hebbende te Vianen. In bijzijn van het gerecht van Hagestein heeft Nicolaes Kemp, stadschirurgijn te Vianen, het lichaam geschouwd. Deze verklaarde dat het lichaam</p>

	<p>gaaf was, zonder fracturen, en dat de betreffende persoon alleen verdrongen was. De gerechtsbode heeft de weduwe van N. van Haften in Vianen verzocht het dode lichaam te laten begraven. Maar omdat de weduwe geen middelen had, is het lijk in Hagestein op kosten van het gerecht begraven. Godard Quint, drossard, en Arien Cuijken en IJsbrand van As, schepenen. G.C. Qualenbrinck, secretaris.</p>
<p>fol 58vs-59vs 3 september 1756</p>	<p>Voor het gerecht van Hagestein is een procedure gevoerd tussen Samuel Verhoeven, drossard van Hagestein, als ambtshalve eiser, en de weduwe van Hendrik Wemmers wonende onder Everdingen gedaagde. Het gerecht heeft gedaagde veroordeeld tot twee boetes, van f 25 en van f 300 omdat ze op 22 mei 1756 een rund door Hagestein heeft gevoerd zonder certificaat als bedoeld in het placaat van de Staten van Utrecht van 2 maart 1756 op de in- en uitvoer van rundvee. Parijzen hebben een akkoord bereikt dat gedaagde de som van f 158 betaalt. Daarin is niet begrepen het voer en het weideloon van het rund (een tweejarige rode os) en de leges.</p> <p>In tegenwoordigheid van Aart van Eck (vervangende den schout), Willem Claassen, Jurriaen Hack en Gerrit van der Meij schepenen. O. van der Schroeff, secretaris.</p>
<p>fol 60-61 29 oktober 1756</p>	<p>Willem Cornelissen Schippers is met Teunis Dirkse den Nijll, Meerten Dirksen den Nijll, Jacobus Dirkse den Nijll en Cornelis de Ridder overeengekomen dat hij vrijwillig zal overgeven behandeling, beheer en administratie van al zijn landerijen. Het gaat om tien morgen land met twee huizen gelegen in het benedeneind van Lopik, een huis en erf aldaar genaamd de Kievit, tien morgen griend en boomgaard in her benedeneinde van Willige Langerak en een huis op zuid Seventer dat ooit aan de schout van Seventer toebehoorde. Zo lang Willem Cornelissen Schippers leeft mogen de goederen niet worden verkocht. Jaarlijks ontvangt hij, Ivenslang, twee termijnen van f 45. Samuel Verhoeven drossard, Jurriaen Hack, Willen Claassen en Aart van Eck schepenen. Aart van Eck bij absentie van de secretaris.</p>
<p>fol 61vs-62vs december 1756</p>	<p>Drossard en kerkmeester van Hagestein hebben vastgesteld dat de notenbomen op het kerkhof van Hagestein dat de vruchten van deze bomen weinig of niets renderen. Gelet op de slechte toestand waarin de kerkegoederen zich bevinden wordt besloten de bomen aan de meest biedende te verkopen en van de opbrengst lepebomen te kopen en die vervolgens op het kerkhof te planten. Verder kan een nieuwe baar worden gemaakt. Samuel Verhoeven, Jurriaen Hack. C. van der Schroeff, secretaris.</p>
<p>fol 62vs,63 december 1756</p>	<p>De rentmeester deel mee dat de huurtermijn van drie morgen 5 hond land, behorende aen de kerk van Hagestein, thans in gebruik bij Gerrit Goes per 1757 afloopt. Het land wordt weer voor zes jaar verhuurd. De rentmeester gaat verhuren vier morgen, laatstelijk in gebruik bij Teunis van Straeten, acht hont op de Nes, laarstelijk in gebruik bij Teunis van Straeten, de Gesp groot een morgen en tenslotte nog twee morgen bouwland laatst in gebruik bij Wouter van Someren en Teunis van Straten. Samuel Verhoeven en Jurriaen Hack. C. van der Schroeff, secretaris.</p>
<p>fol 63 8 december 1756</p>	<p>Samuel Verhoeven drossard en dijkgraaff van Hagestein geeft te kennen dat zijn zoon Jan Jacob Verhoeven op 7 augustus 1756 in Dresden is overleden. Samuel zal de impost op de collaterale successie van goederen gelegen onder de Baronie van IJsselstein en behorende tot de boedel van zijn zoon voldoen, zonder evenwel de boedel te aanvaarden. Jurrien Hak, als vervanger van de schout, Willem Claassen en Wouter van Someren, schepenen. Otto van den Schroeff secretaris.</p>
<p>fol 63-64 14 juli 1757</p>	<p>Op 14 juli 1757 verschenen voor schout en schepenen van Hagestein Hendrik Goes, weduwnaar van Cornelia de Graaff, enerzijds en Gerrit Goes en Derk Arendonk naaste vrienden van vaders en moeders zijde en voogden over Jaapje en</p>

	<p>Ariaantje Goes, beide minderjarige kinderen van Hendrik Goes. Cornelia de Graaff is op 7 oktober 1756 overleden, nalatende twee minderjarige kinderen.</p> <p>Hendrik Goes is van plan een tweede huwelijk aan te gaan en wil de boedel van zijn overleden vrouw uitkopen. Deze boedel bedraagt na aftrek van de lasten en schulden circa vijf en twintig gulden.</p> <p>De vader keert aan zijn kinderen ieder vijf gulden vijf stuivers uit. De kleren, linnen en wol, goud en zilver van zijn overleden echtgenote berusten onder Fijgjen de Braven, de tante van de twee kinderen. Hendrik Goes zal de kinderen verzorgen totdat ze 25 jaar oud zijn. Hij zal de schulden van de boedel betalen.</p> <p>Samuel Verhoeven, G. v.d. Meij, Aart van Eck. Otto van der Schroeff, secretaris.</p>
--	---